

El Seminari Salvador Seguí de CCOO de Catalunya davant la **celebració de l'Onze de Setembre** vol aportar algunes reflexions sobre la situació actual i el model de país que volem construir

Per una reconstrucció **nacional i social** al servei de les persones

La Comissió Obrera Nacional de Catalunya som un sindicat de classe i nacional que des dels nostres orígens hem lluitat a favor de les llibertats democràtiques i dels drets socials i nacionals del poble de Catalunya.

En tot moment ens hem posicionat a favor de la cohesió social i creiem que és des d'aquesta premissa que cal afrontar la reconstrucció del país i superar la crisi provocada pel coronavirus.

La pèrdua de vides humanes i els efectes de la pandèmia en el teixit econòmic i social han estat aclaparadors, i caldrà un gran esforç col·lectiu per reactivar l'economia i l'ocupació i per reprendre les relacions en tots els àmbits.

A la vegada, però, és també una oportunitat per situar aquesta reconstrucció dins els processos de canvi que es necessiten, aquí i a escala global, per abordar la crisi social i fer front a l'emergència climàtica.

Una transició ecològica justa i una digitalització que no excloguin ningú han de permetre avançar cap a un nou model productiu i de serveis més sostenible i capaç de generar ocupació estable i de qualitat.

D'aquesta reconstrucció, en volem sortir amb un país econòmicament pròsper, socialment més just i amb un major equilibri territorial, la qual cosa requereix governar de manera inclusiva i desenvolupar polítiques que posin l'accent a atendre les necessitats de les persones i a lluitar contra les creixents desigualtats.

La crisi ha posat en relleu que el treball és imprescindible per al manteniment de la vida i s'ha constatat que algunes de les feines més mal pagades, majoritàriament feminitzades, són les que tenen més valor social.

Amb tots aquests treballadors i treballadores, començant pels del sistema sanitari i les cures, la societat hi té un deute de gratitud que s'ha de traduir en una necessària millora de les seves condicions laborals, en correspondència amb la seua altíssim valor social.

El primer, les persones

Catalunya pateix greus problemes de desocupació, pobresa i exclusió social que es poden veure incrementats pels efectes de la pandèmia.

Per això, a diferència del que va succeir en crisis anteriors, ara cal situar la prioritat de l'acció de govern a preservar la salut de les persones i a protegir les seves condicions de vida i treball.

Dins dels canvis necessaris, valorar els treballs de cura pot esdevenir una oportunitat per posar al centre de les preocupacions la vida i les necessitats bàsiques de les persones.

S'ha de reorientar el pressupost de la Generalitat per abordar de manera urgent l'emergència social i posar els fonaments de la reconstrucció social i econòmica. Les mesures s'han d'acordar en el marc del diàleg social.

Per lluitar contra la pobresa i l'exclusió social cal desplegar plenament la renda garantida de ciutadania i fer-la compatible amb l'ingrés mínim vital.

Reforçar els serveis públics

La crisi sanitària ha posat de manifest el valor dels serveis públics, que han assumit la responsabilitat de fer front a la pandèmia malgrat estar infradotats com a conseqüència de les polítiques regressives de privatització i les retallades pressupostàries.

Unes polítiques de retallades que no oblidem que es van justificar també en la necessitat de reduir l'àmbit d'allò que és públic.

Ben al contrari, disposar d'un sector públic potent i eficient que generi ocupació en sectors clau per al benestar de les persones, com són la salut, l'ensenyament i els serveis socials relacionats amb la cura i els drets de ciutadania, és un pilar bàsic per a l'equitat i ha de ser una aposta de país.

La crisi també ha posat en valor la resposta col·lectiva i la solidaritat davant l'individualisme i la manca de compromís social.

El treball digne és el nostre futur

Volem construir una societat articulada al voltant del treball digne amb ocupació de qualitat i igualtat d'oportunitats, i posar fi a les discriminacions, com la bretxa salarial entre homes i dones, o la precarietat, que no permeten desenvolupar projectes de vida, en especial, a les persones joves.

Els salaris han de recuperar capacitat adquisitiva i pes en la distribució de la renda. Assegurar uns salaris dignes és la millor manera de lluitar contra les desigualtats socials.

Tenim una jornada laboral per sobre de la de països del nostre entorn, com França o Alemanya. Cal avançar en el repartiment del treball a través d'una

reducció negociada i real de la jornada laboral que no ha de comportar una reducció d'ingressos sinó un repartiment més just de la productivitat, la càrrega fiscal i els beneficis.

D'altra banda, és necessari revertir els efectes de la reforma laboral i recuperar el paper de la negociació col·lectiva, que és el primer esglaó de la redistribució de la renda i la generació de drets. És necessari un marc de relacions laborals que reforci la participació dels treballadors i treballadores. La democratització de les empreses és imprescindible per a la humanització del treball.

Construir un nou model econòmic amb diàleg social

Necessitem un nou model econòmic al servei de les persones que contribueixi a l'equilibri territorial, que reconegui el valor social del treball reproductiu i que situï com a objectiu la plena ocupació. Seria un greu error voler tornar al passat, a un model que ha generat desigualtat i pobresa.

Cal reequilibrar l'economia amb un nou impuls industrial i un esforç inversor per desenvolupar una economia verda i circular. La indústria ha de ser el motor tractor de l'economia catalana i una palanca d'estabilitat econòmica i de creació de llocs de treball qualificats. Una indústria innovadora i sostenible, orientada cap a la producció de més valor afegit i menys petjada ecològica, i capaç de garantir la suficiència del país en sectors estratègics per al seu futur.

En aquesta línia, Catalunya ha de descarbonitzar l'economia amb un pla de transició energètica que aposti decididament per les energies netes i renovables.

Aquests objectius s'han d'assolir amb diàleg social. El desenvolupament del marc català de relacions laborals i socials ha d'anar acompanyat d'un reconeixement efectiu del paper dels interlocutors socials representatius i de l'establiment d'àmbits actius, reals i estables de concertació de les polítiques socioeconòmiques.

Un nou finançament i una fiscalitat més justos

Ens fa falta un nou finançament més just que no minvi les capacitats del Govern de la Generalitat i que aporti el nivell de recursos suficient per a l'exercici de les pròpies competències. També, però, necessitem una fiscalitat més justa, que proporcioni els recursos necessaris per finançar la reconstrucció i millorar la protecció social.

A Catalunya i Espanya tenim una pressió fiscal molt per sota de la dels països europeus amb els quals ens volem comparar i volem convergir en benestar social. La nostra fiscalitat descansa bàsicament en les rendes del treball. Aconseguir que els que més

tenen contribueixin de manera més equitativa és imprescindible tant en termes de justícia social com d'eficiència econòmica. La construcció d'una societat més justa requereix polítiques redistributives i una fiscalitat més progressiva.

No seria comprensible demanar a la Unió Europea un esforç de corresponsabilitat per fer font a les conseqüències econòmiques i socials de la pandèmia mentre aquí es mantenen els privilegis dels que més tenen.

Cal trobar una solució dialogada al conflicte polític

Per avançar en la consecució de tots aquests objectius cal també buscar una solució dialogada i democràtica que desbloquegi el conflicte polític de Catalunya amb l'Estat des de la convicció que els conflictes en democràcia es resolen amb més democràcia.

El contenciós no se solucionarà mai a través dels tribunals. Cal desjudicialitzar el conflicte i tornar a la política, i un pas necessari és la llibertat dels dirigents polítics i socials que estan a la presó.

El procés d'integració europea ha modificat el concepte clàssic de sobirania i ha comportat que els estats membres cedeixin parts importants de la seva sobirania a una entitat supraestatal.

Un concepte com el de *sobirania compartida*, que és acceptat amb normalitat quan es refereix a la Unió Europea, s'hauria de poder preveure també en l'àmbit de l'Estat com una oportunitat per aconseguir un millor encaix territorial. Això inclou, en el cas de Catalunya, el reconeixement de la seva personalitat nacional.

En la Constitució espanyola es diferencien nacionalitats i regions, però aquesta és una via que no s'ha desenvolupat. Aquest fet diferencial pot dotar-se de continguts amb una lectura oberta del text constitucional, que preveu, entre altres possibilitats, la cessió de competències de titularitat estatal a les comunitats autònomes.

D'altra banda, la cooperació institucional ha de ser la pauta de funcionament en tots els espais que comparteixen cogovernança, un repte que encara s'està lluny d'assolir.

Cal també potenciar la capacitat de govern en l'àmbit local. Les polítiques de proximitat són més eficients per millorar la vida de les persones i afavoreixen la participació democràtica de la ciutadania.

Construir un nou marc d'autogovern per a Catalunya (l'actual no ha estat referendat per la ciutadania) que permeti exercir de manera plena les pròpies competències pot suscitar suports transversals, la qual cosa és una premissa fonamental per contribuir a la resolució del conflicte. Una proposta que requeriria, per ser aprovada, la celebració d'un referèndum on es pugui expressar la voluntat de la ciutadania.